

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Ivlivm Avgvstvm & Septembrem

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinae, 1603

Historia Septem Germanorum, quos Dormientes voca[n]t; Maximiani, Malchi, Martiniani, Dionysij, Iohannis, Serapionis & Constantini; Ex ea quæ apud Metaphrasten. Paßi sunt anno Christi 254. Sede ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42728

ret. Itaque ecce Angelus Ioachimo se ostendit, & bono ipsum animo esse iubens, preces eius a Deo auditas esse renunciauit, filiamque procreandam quæ Saræ & Rachaëlis prolem mysterij magnitudine superaret. Tali ergo spe erectus lætusque Ioachim domum repetens, vxori obuiuit; quæ, cum ei quoque apparuisset Angelus eademque nunciaffet, plena spe & gaudio ad marito congratulandum properabat. Salutant igitur inter se cum maxima lætitia, & visa Dei-que promissa conferens domum reuertuntur.

Angelus Domini Ioachimo apparet.

Concepit Anna diuino munere, non tamen humanam præter naturam, sed ex complexu viri; sextoque idus Septembris Mariam peperit; cuius ortu felicissimo sterilitatis macula deleta, parentesque compotes facti sunt longissimi desiderij.

Epiphani. hæres. 9. aduersus Collyridianos, qui Mariam humanæ prorsus naturæ expertæ, ac diuinæ tantum participem fuisse dicebant.

Itaque gratia, (nam & id sonat Annæ vocabulum), Dominam parit; id enim Mariæ nomine significatur. Et hæc quidem pauca admodum de augustissima illa matrona omni laude maior relibamus; quæ 7. Kalend. August. ex hac vita mortali, ad beatum immortalitatis statum commigrante: cuius corpus in Bethleem in patria sepultura conditum fuit.

HISTORIA SEPTEM GERMANO-

rum, quos Dormientes vocat; Maximiani, Mal-

chi, Martiniani, Dionysij, Iohannis, Serapionis

& Constantini; Ex ea quæ apud Metaphrasten.

Pas. sunt anno Christi 254. Sede vacante, De-

cij Imperat. 2.

Vide C. Baro. Tom. 2. Annal. & notas. Martyrolog. Roman.

Vo tempore Decius Romanorum Imperat. Ephesi, infana idolorum cultura ebrius, vi-

27. Iulij.

S 3

ctima-

*Persecutio
D. i. in
Christianos
atrocissima.*

*Multi defi-
ciunt à fide.*

*A'iorū pra-
clara virtus
et constan-
tia.*

*Humano-
rum Latini
a se recen-
sunt, sed sicut
ij. em.*

stimarum nidore loca omnia replebat, tale tantumque Christianis certamen propositum fuit, ut cælum ipsum terraque ad supplicia, quibus inferebantur, obstupefcere viderentur. Vix enim erat angulus, qui non aliquo sanctorum martyrum membro furca suspensio alijs horrorem incuteret, tristemque mortem timidis denuntiaret. In moenibus capita palis affixa visibantur, in plateis membrorum reliquie canibus proiecæ pijs omnibus luctum gemitusque afferebant; Atque interim ubique minæ terroris plenæ iactabantur; prorsus ut ne hiscere quidem veredes auderent; imò multi turpi formidine victi, abiurata per summum scelus Christi fide, et idola confugerent: & nefandis sacrificijs, ut supplicia euaderent, se contaminarent. At vero qui Christi gratia confirmati fidem ex animo sequebatur, audito quorundam lapsu, admodum graviter indolebant, ut tyranni minas nihil veriti libenter in quodvis discrimen sese capereque suum inferrent, quo vel miserorum illorum animas à diaboli faucibus eriperent, vel certè inclyto inuictæ virtutis robore triumphum de sempiterno humani generis hoste agerent. Alij assiduis lachrymis, ieiunijs, precibus diuinum precabantur numen, ut è tot tantisque malis Ecclesiam suam eriperet, bonisque omnibus florentem & pacatam redderet. Inter quos Maximianus, Iamblicus, Martinus, Iohannes, Dionysius, Exacustadius, & Antoninus, illustrium virorum & optimatum viribus filij, clandestinis in Christianorum Ecclesia conuenticulis preces instituebant, gemitibusque inenarrabilibus iram diuini numinis auct-

auertere c
tatis opus
posset, tur
qui furo
eos priuan
mentis, qu
culque à
maturo co
nere in eo
raret.

Interea
tyranni fu
tiz operi
pecuniam
hortation
viriliter f
consilio h
secedere
remoti, l
tioni incu
quibusda
ad spelun
dies non
cum tran
co interio
sterijs ap
so; qui ca
& non m
rios emel
mira call
cum nou
percepiss
locijs eac
ut cibos

auertere conabantur. Hoc tam præclarum pietatis opus cum nequaquam diu obscurum esse posset, tum ad ipsum Imperatorem delatum est; qui furore percitus, confestim militari cingulo eos priuari iussit, cæterisque nobilium ornamentis, quibus decorati erant, spoliari: proculque à suo conspectu remoueri; ut interim maturo consilio, quo potissimum supplicij genere in eos animaduerneret, cum suis deliberaret.

*Militares
zone aufer-
tur martyri-
bus.*

Interea Christi milites toto illo tempore à tyranni furore vacuo, sedulo præclaris iustitiæ operibus incumbere, pauperibus multam pecuniam distribuere, precibus mutuisque cohortationibus ad certamen pro Christi gloria viriliter subeundum sese communire, ac tandem consilio habito ex vrbe ad speluncam quandam secedere, ut ibidem ab hominum congressu remoti, liberius rerum diuinarum commentationi incumbere possent. Itaque assumptis rebus quibusdam, & pecunijs vitæ degendæ necessarijs, ad speluncam montis Ochlon secesserunt; ubi dies non paucos diuino cultui assiduam magnam cum tranquillitate nauarunt operam, Iamblico interim natu minimo, sed obeundis ministerijs aptissimo, Oeconomix officio commisso; qui cautè mutato habitu in urbem cōmeabat: & non modò cibos vitæ sustentandæ necessarios emebat, sed & cuncta Imperatoris consilia mira calliditate explorabat. Die verò quodam cum noua in Christianos edicta sanè atrocia percepisset, festinusque ad speluncam reuersus, locijs eadem exposuisset, hortatus est omnes ut cibossumeret, quo virilius in certamen cum

*Vide ut se
communiant
aduersus
persecutionē.*

*Addunt se
in speluncam
martyres.*

*Iamblicus
natu minor
eorum Oeco-
nomus.*

*Obdormiunt
in Spelunca.*

tyranno descenderent. At verò illi, auditis Decij minis, cum inter se mœrore grauati consilia agitarent, somno iustorum correpti, suas Decianimas tradiderunt.

*Martyrum
parentes ca-
piuntur &
coguntur pro-
dere filios.*

Postridie manè Imperator inter optimates iussit iterum septem istos adolescentes requiri. Quibus non inuentis, ira & furore percitus, parentes eorum accersiri, & fugitiuorum poenam sustinere iussit. At illi, nefanda idolorum superstitione polluti, multis lachrymis iniustam mortis sententiam deprecari, perque propitiæ deorum numina obtestari, iniquum esse, ut ipsi rebellium filiorum, qui ingenti auri & argenti pondere per fraudem ablato, ad speluncam confugissent, supplicium subirent. Imperator audiens eos in spelunca delitescere, diuino magis numine quam vindictæ cupiditate impulsus, tali sententia damnauit, ut obstructo ingentibus lapidibus speluncæ aditu, tristissimo illo mortis genere plecterentur. Existimabat enim eos miseram hanc & caducam adhuc degere vitam, qui diuinam gloriam cum beatis spiritibus in cælo concelebrabant.

*Imperator
iubet obstrui
os Speluncæ.*

*Theodorus
& Barbus
martyrium
illorum con-
scripserunt
in tabulis
plumbeis.*

Interea Theodorus & Barbus, qui Imperatori à cubiculis fuerant, & Christianis sacris imbuti delitescabant, amore martyrum istorum, quos singulariter diligebant, incitati, æreis in loculis cursum eorum literarum monumentis consignarunt, sigilloque munitis & inter lapides cautè repositis reliquerunt, ut præclara eorum facta posteris aliquando innotescerent, & prolata in apertum corpora, honore sanctorum perpetuis temporibus decorarentur. Temporis autem intervallo, cum defuncto

Decio

Decio tota illa ætas paulatim interiisset, & va-
rij Imperatores suo quisque tempore successis-
sent, tandem Theodosius, pietate & religione
antè omnes illustris, Imperij gubernacula tra-
ctare cœpit; cuius sub Imperio cùm nefanda he-
resis, quæ mortuorum resurrectionem impiè
negabat, nata esset, indiesque vires sumeret, pe-
ssimosque multorum errores in Christi Eccle-
siam inueheret, prorsus ut ipsi antistites diuersis
inter se opinionibus de corporis resurrectione
& animæ æternitate conflictarentur, clementis-
simus Deus, qui ab ipsis mundi primordijs uni-
uersa pariter & singula gubernat, & per occul-
tas causas nostrorum omnium salutem opera-
tur, eo tempore quo maximè fides per Christi
doctrinam in mundum inuecta periclitari vi-
debatur, hominem quendam Adolium excita-
uit, qui montis & speluncæ eius dominus erat,
ubi sancti martyres quiescebant, ut ouile quod-
dam suis pecudibus construeret. Eius igitur ser-
ui, vñ cum his qui operi faciendo vacabant, la-
pides pro ædificio ex eius speluncæ ostio reuol-
uebant. Tunc Domini nostri Iesu Christi iussu
sanctis illis viris, qui in spelunca dormierant,
vita restituta est: & vox illa quæ Lazarum è mo-
numento excitauit, eadem & sanctis martyri-
bus vitæ spiritum restituit. Surrexerunt igitur,
& Christi numen consueto more laudibus cele-
brarunt, seseq; mutuo ad certamen subeundum
prouocabant; Nam neque vllum extabat vesti-
gium, ex quo se mortuos fuisse iudicare possent,
neque aliter corpora se habebant, quàm si pri-
diè vesperi somnum cepissent, postridièque ma-
ne experrecti fuissent. Itaque prima cura de

*Errores sub
Theodosio
Imperatore,
de mortuorū
resurrectione.*

*Adolius a-
perit Spelan-
cam.*

*Iohan. II.
Reniuiscunt
dormientes.*

*Credebant
se vna iactum
nocte dor-
misse.*

*Maximiani
ad reliquos
oratio.*

*Emittitur
Iamblicus
ad emendos
panes.*

*Diuturnus
somnus.*

*Vide anti-
quiss. S. Crn-
cis vsum.*

*Putat se ali-
cuius spectri
illusionem de-
ceptum Iam-
blicum.*

idolorum cultura animas eorum sollicitabat
atque de Decio Imperatore sermonem institue-
re compellebat. Nec mora; Ad Iamblicum
procuratorem conuertunt oculos, quærunque
ab eo, quænam pridie vesperti de ipsis in ciuitate
audiuisset. Respondet ille ea ipsa, quæ heri ve-
sperti se retulisse dicebat; nimirum cum reliqui
ciuibus eos ab Imperatore Decio vel ad deo-
rum sacrificia, vel ad varia cruciatuum genera
requiri.

Tunc Maximianus, Christi amore sanè inflā-
tus: Agite, inquit, fratres parati simus pro Chri-
sti nomine certamē subire, & virili constanti
animo tyrāni furorē sustinere. Tu verò Iambli-
ce ciuitatē ingredi, & cibos nobis futuro cer-
tamini necessarios coēme: nam quos hesternis
die ad nos attulisti panes, ad vnum omnes con-
sumpti sunt. Tunc Iamblicus, missis in locum
nummis, prima luce foras prodijt; cumque pos-
tos antè spelūcam cerneret lapides, dubius ani-
mi trepidare cœpit, an pedem in urbem ferre
vellet, nihil enim de lapidibus illis iam antè co-
gnouerat. Præerierant autem anni treces-
ti admodum & septuaginta duo, ex quo dormi-
erant, ad eum vsque diem, quo resurrexerunt.
Cum verò in urbem ingenti formidine pressus
ingrederetur, vidit venerandæ Crucis imaginem
antè vrbis portas erectam; Vnde rei nouitate
perculsus, secū hoc modo agere cœpit; Et quid
est hoc? Heri vesperti Crucis huius signum in la-
tibulis seruabatur, & nunc apertè in ipsius ur-
bis foribus erectum videmus. Verene hæc vi-
deo, an spectri alicuius illusionem decipior; Cum
hæc diceret, animoque magis confirmato in ur-
bem

hem gradu
Christi no
ambigere
dem vrbis
constantem
bant vrber
tamen Iam
rum oblit
Itaque anx
omnem cu
animo, rel
tutos famo
fictis & m
latione su
Sed cū
promeret
ratione m
exhibuit;
dam præb
sinè admi
le vagatus
tione thes
eo numm
interim &
tabat eos
deretur, v
Cum vero
& nouan
sam inter
vt suspici
cumspice
veniret;
sum gene
re poterat

citaba-
stitue-
blicu-
untqu-
ciuitat-
neri ve-
eliqui-
ad deo-
gener-
flam-
o Chri-
tanq-
ambli-
ro cer-
esterna-
es con-
ocum-
ne po-
us an-
n ferre-
ntè co-
crece-
dona-
rerunt-
prellus-
ginem-
uitate-
Et quid-
n in la-
ius ve-
æc vi-
; Cum-
o in vr-
bem

bem gradum inferret, audiuit multos per IESU
Christi nomen iurare. Qua re magis perculsus,
ambigere coepit, an Ephesi esset, quandoqui-
dem vrbis ædificia planè mutata cerneret. Sed
constanter omnes, quos interrogabat, affirma-
bant urbem illam Ephesum appellari; quibus
tamen Iamblicus fidem nò adhibebat, sed loco-
rum oblitus totà mente se aberrare credebatur.
Itaque anxius animi, statuit vrbe egredi, & rem
omnem cum socijs conferre; sed cum reputaret
animo, relictos in spelunca omnibus rebus desti-
tutos fame laborare, panes emere voluit, vt af-
flictis & moerore depressis aliqua saltem conso-
latione subueniret.

Sed cum antiquæ monetæ nummos è loculis
promeret, vt premium persolueret, pistor admi-
ratione magnæ illius monetæ defixus, eā alteri
exhibuit; qui similiter stupefactus, tertio spectā-
dam præbuit; sicque per manus multorum non
sinè admiratione tacitoq; murmure nummus il-
le vagatus est: planè vt cuncti Iamblicum inné-
tione thesauri alicuius locupletatum, atque ex
eo nummum protulisse opinarentur. Iamblicus
interim & timore & admiratione perculsus, pu-
tabat eos inter se cōsilio agitare, vt Decio tra-
deretur, vltimoq; supplicio miser plecteretur.
Cum verò multi paulatim ad eum confluerent,
& nouam hominis formam nunquam illis vi-
sam intentis oculis cōtemplarentur, Iamblicus,
vt suspicionem inuenti thesauri depelleret, cir-
cumspicere coepit, vt aliquem è turba notū in-
veniret; sed licet claro & illustri apud Ephe-
sum genere natus esset, neminem tamen inueni-
re poterat, quem generis & probitatis suæ te-
stem

*Moneta an-
tiqua prodit
Iamblicum.*

stem adduceret. Interea cum fama, celebri more, de peregrino adolescente per totam urbem increbresceret, tum ad ipsius Episcopi auxilium peruenit, qui tum fortè, diuinæ procul dubio prouidentia; cum urbis Proconsule sermonibus varijs de rebus conferebat. Ii itaq; insere adolescentem cum inuento thesauro custodiri, benignè haberi.

*Iamblicus
trahitur ad
Episcopum &
Proconsulem.*

Cum igitur Iamblicus ad quendam Ecclesiam locum duceretur, putabat se omnino ad ipsum Imp. Decium trahi, ut suo supplicio tyranni furorē fatiaret. Itaque huc illuc circumspiciens omnem adhibebat operam, ut aliquem confanguineorum vel notorum saltem inueniret, cuius auctoritate inuenti thesauri calumniam extinguere. Sed nihil hæc Iamblici diligentia & circumspectus valebant aliud, quam quod tenebatur eum insanum, alij insaniam callidè simulantem; ut periculum euaderet, assererent. Iam vero proconsul & Stephanus antistes, sumptibus manus moneta, urgere cœperunt, ut thesaurum proderet. Quibus adolescens, se neque thesaurum inuenisse, neque omnino scire respondit; sed pecuniam illam è parentis sui arcula depromptam esse. Tum Proconsul, ut parentum suorum nomina promeret, edixit. Protulit ille & parentum, & fratrum, & consanguineorum genus, familiamque per ordinem exposuit; sed erat plane nemo, qui stirpem nosceret, vel unquam tenuem illius mentionem fieri audiuerat. Tū proconsul, cum adolescentem perplexo cerneret animo, ingentiq; admiratione defixum, nullum pro astruenda veritate testimonium habere, & atrocibus verbis increpitum in vincula coijci & flagel-

Durè accipitur à Proconsule.

flagellis verberari iussit, donec sinè fuco cōfite-
retur, vbinam thesaurum illum reliquisset.

His auditis, Iamblicus facie confestim in ter-
ram prostrata supplicium deprecari, & intrepide
de Imperio Decij eiusque habitationis loco
percunctari. Dicite, inquit, mihi, Decius Imp.
qui hac in vrbe heri erat, viuitne an non; Cui an-
tistes; Non est, fili, hac in regione qui Decius
Imperat. appelletur. Tunc Iamblicus: Venite
quæso, inquit, mecum ad speluncam montis O-
chlon, & re ipsa ex focijs ibidem relictis intel-
ligite, me vera dicere, neque mendaciorum fu-
co vobis imponere velle. Certus namque sum,
Decium Imp. urbem Ephesum (quæ an hæc eadē
sit planè ignoro) heri vesperti ingressum esse, &
me sociosque propter Christi confessionem ad
necem quæsiuisse, vt nostro supplicio reliquorū
Christianorum animos à religione deterreret,
atque ad nefanda deorum sacrificia pertrahe-
ret. Hæc Iamblicus cū diceret, Stephanus an-
tistes eam in cogitationem veniens, Deum ma-
gnū aliquid per iuuenem reuelare velle: Ea-
mus, inquit, & videamus. Statimque Episcopus
& Proconsul cum optimatibus, ductore Iam-
blico, ad speluncam abierunt, in ipsoque ingres-
su arculam quandam æream duos inter lapides
artificis manu repositam inuenerūt, qua coram
Præfide & opimatibus aperta, duæ plumbeæ ta-
bulæ repertæ sunt; in scriptis autem exaratum e-
rat, Maximianum Eparchi filium, Iamblicum &
reliquos adolescentes à Decio tyranno fugisse,
ipsiusque tyranni iussu aditum speluncæ obstru-
ctum fuisse. Erat & eorum certamen in earun-
dem tabellarum latitudine conscriptum. Quo
lecto,

*Arcula ærea
continens
martyrū 7.
dormientū.*

lecto, admiratione affecti sunt, & Deum ipsum, qui tanto miraculo adolescentes illos prosecutus fuerat, summis vocibus collaudarunt.

Ingressi verò in speluncā, sanctos diuina quadam specie fulgentes inuenerūt; quorum ad pedes se abijciētes, demissè petierunt, vt quæ quætaq; sub Decio passi fuissent, docerēt. Episcopus verò & Poconsul statim datis ad Imperatorem literis, ad tanti miraculi spectaculum eum inuitarunt: vt coram aspiceret, cognosceretque corporum resurrectionem non solum fide, sed & clarissimo suis temporibus miraculo testatū esse. Ea regauisus Imp. ex vrbe Constantinopolim Ephesum honorifico comitatu aduolauit, & sanctos, profuso præ nimio gaudio lachrymarum imbri, salutauit; amplexatus est, & Dei gloriam toto animo exultans dignis laudibus celebravit.

*Theodosius
venit Ephe-
sum ad 7.
dormientes.*

*Rursus ob-
dormiunt in
Domino.*

Porro sancti post pauca verba, quibus futuræ resurrectionis gloriam adstruebant, postq; preces admiranda pietate Deo oblatas, suas iterum animas Creatori tradiderunt. Quorum corpora Imp. septem aureis arcibus honorificè cōponi, & ex decreto sanctorum nocte secundum quietem sibi exhibito eodem in monte recondi iussit.

VITA ET MARTYRIUM S. ET INSIGNIS Martyris* Pantaleonis medici & sociorum, ex ea quæ est apud Metaphrasten.

**al. Pantaleon.
Vide C. Baronij Tom.
2 & 3. Annal. & Not.
mart. Rom.
27. Iulij.*

CVM tetra idolorum caligo sub Galerio Maximiano Imperatore, Christianam religionem inuoluēret, inter alios, qui Nicomediæ religionis pietatisque splendorem egre-

egregiè tue-
gnus fuit P
uitate oriū
tūm impie
bula, quæ
impensè st
stitutionem,
sciplinis di
pro dolor,
ti educand
humaniore
ingenij faci
coea arte i
ui non mod
tantam eria
ximianū er
tus fuit, vt
virtutis de
primosque
tuerit.

Eodem i
fidei cultor
telceret, &
ter comme
tum prohib
centis, clā
troque insti
religionis
eius occult
accendit, vt
nis, qua pia
& Christian
uerat, toto
quum dein